

Handlingsplan 2021

Barnverksamhet

Mörbylånga kommuns folkbibliotek

\\file-user.ad.morbylanga.se\employees\sagqva\desktop\stärkta bibliotek\handlingsplanen\handlingsplan barnverksamhet 2020-2021.docx

Mörbylånga kommun

Webbplats

www.morbylanga.se

E-post

kommun@morbylanga.se

Organisationsnr

212000-0704

Postadress

386 80 Mörbylånga

Besöksadress

Trollhättvägen 4

Telefon

0485-470 00 vx

Fax

0485-472 71

Bankgiro

991-1876

Bakgrund

Biblioteken i Mörbylånga kommun sökte år 2020 pengar från Stärkta bibliotek för att utveckla de fysiska rummen och verksamheten riktad till barn på kommunens tre folkbibliotek.

Från september 2020 till september 2021 genomfördes projektet *Alla barns bibliotek* där framtagandet av en handlingsplan för barnverksamheten ingick. I handlingsplanen har det lagts stor vikt vid Barnkonventionen och tillgänglighetsfrågor

Två projektledare har kartlagt den tidigare verksamheten och rummen, identifierat utvecklingsområden och genomfört medskapandeprocesser i form av intervjuer, enkäter och workshops med bibliotekspersonal och barn i kommunen.

Verksamhetsberättelse

Det finns tre folkbibliotek i Mörbylånga kommun som ligger i Mörbylånga, Färjestaden och Degerhamn, vilket gör att det aldrig är långt till biblioteket. Biblioteken strävar efter en likvärdig barnverksamhet på samtliga folkbibliotek. På biblioteken finns det totalt 13,65 tjänster.

Under verksamhetsåret 2020 var biblioteken i Mörbylånga kommun till största del stängda för besökare och programverksamheten var begränsad.

Trots att 2020 präglades av en pandemi genomfördes ändå viss programverksamhet, bland annat en workshop med en illustratör, digitala babyhäng och inspelade sagor som sändes på youtube. Biblioteken hade också lovverksamhet. Den verksamhet som genomfördes på biblioteken var sådan som vanligtvis sker under ett verksamhetsår men under 2020 genomfördes det istället på digitala plattformar eller med begränsat antal deltagare på plats i biblioteken. Antal evenemang var även begränsat.

Styrdokument

Biblioteken i Mörbylånga kommun arbetar utifrån nationella, regionala och kommunala styrdokument och regelverk såsom;

Bibliotekslagen

UNESCO

Kulturstrategi för Mörbylånga kommun

Visioner och kommunövergripande mål för Mörbylånga kommun

Verksamhetsplan 2021 med intern budget (Bibliotek)

Globala mål (Agenda 2030)

Barnkonventionen

Begreppslista

Barnverksamhet – Verksamhet som riktar sig till barn i åldern 0-18 år.

Barnperspektiv – När vuxna tänker sig in i barnets situation och analyserar hur beslut påverkar barn samt vad som blir bäst för barnet.

HBQT+ - Ett samlingsnamn för homosexuella, bisexuella, transpersoner, queera och intersexpersoner. H:et och b:et handlar om sexuell läggning, alltså vem man blir kär i eller attraherad av. T:et handlar om hur man definierar och uttrycker sitt kön. Queer kan röra sexuell läggning, könsidentitet, relationer och/eller sexuell praktik men kan också vara ett uttryck för ett kritiskt förhållningssätt till rådande normer. +:et representerar övriga sexuella läggningar och könsidentiteter. (definition tagen från RFSL)

Mål och visioner för barnverksamheten

Barnverksamheten på folkbiblioteken i Mörbylånga kommun arbetar efter visionen att:

- Erbjuder en välkomnande, tillgänglig och inspirerande mötesplats.
- Erbjuder medier som har barnets nöje, kreativitet och utveckling i fokus.
- Erbjuder en programverksamhet som är underhållande och inspirerar till nyfikenhet, kreativitet och initiativförmåga.

Arbetsgrupper

För att säkerställa en utveckling av barnverksamheten finns arbetsgrupper som arbetar med utvalda fokusområden. Med barnverksamhet syftar det här dokumentet på all verksamhet som riktar sig till barn i åldern 0-18 år.

De arbetsgrupper som startades under projektet *Alla barns bibliotek* är:

- Barnverksamhet
- Äppelhylla
- Mångspråkslitteratur för barn
- Uppsökande verksamhet för barn
- Biblioteksrummen

I arbetsgrupperna ingår 2-3 personer. Det finns en sammankallande för varje grupp och mötesanteckningar förs vid varje möte. Arbetsgrupperna säkerställer att arbetet med de olika fokusområdena drivs framåt och utvecklas. Bibliotekschefen är med på arbetsgruppsmöten som kräver chefsbeslut och då handlingsplanen ska följas upp.

Projektledarna utesluter inte möjligheten för fler grupper att starta upp efter behov och då finns strukturen vilken ska gå att använda inom andra områden också. Projektledarna föreslår också en grupp som ska driva HBQT+ frågor. Därför finns denna grupp med i handlingsplanen med tillhörande arbetsbeskrivning och förslag på fokus för framtiden.

Under varje rubrik beskrivs arbetet som ska göras under året och under rubriken "framtidsfokus" föreslår arbetsgrupperna fokus för kommande handlingsplan. Arbetsgruppen är ansvarig för att driva och ta upp frågorna.

Barnverksamhet

Arbetsgruppen för barnverksamhet fokuserar på att driva barnverksamheten framåt. De planerar den löpande verksamheten samt fokuserar på utveckling av den.

Under projektet *Alla barns bibliotek* identifierades utvecklingsområdet kring verksamhet som riktar sig till barn över 13 år. Detta har barnverksamhetsgruppen samt övriga arbetsgrupper sett över och diskussioner pågår om hur biblioteken kan arbeta riktat med just den åldersgruppen. Två personer ansvarar för just nu för den verksamhet som riktar sig till barn mellan 13-18 år.

Mycket av barnverksamheten sker under skolloven. Detta görs i samarbete med Kulturskolan och fritidsgårdarna i kommunen.

För att lyfta fram barnavdelningen och medierna som finns där planerar arbetsgruppen för olika teman på skyltningar. Ett tema kan vara "Mulle Meck" och då skyltar biblioteken med böcker, affischer och pyssel på det temat.

Framtidsfokus

- Utveckling av verksamhet för barn mellan 13-18 år.
- Kontinuerligt arbete med att handlingsplanen följs och uppdateras.

Äppelhyllan

Arbetsgruppen för Äppelhyllan arbetar med inköp av media och med att synliggöra och skapa verksamhet kring dessa. Med verksamhet syftas evenemang och annat som kan arrangeras på biblioteket eller i samarbete med andra aktörer.

Äppelhyllan är en stor del i arbetet med att göra biblioteken tillgängligt för fler låntagare. Arbetsgruppen fokuserar därför på att säkerställa att låntagare och besökare vet om att medierna finns.

Biblioteket erbjuder sagopåsar innehållande en saga och tillhörande dockor. På detta viset kan låntagaren spela upp sagan samtidigt som den läses.

På biblioteken kan vuxna och barn låna språkpåsar som innehåller media som särskilt främjar barns språkutveckling.

Verksamhet

- Sagostunder med TAKK (Tecken som alternativ och kompletterande kommunikation).
- Marknadsföring av språkpåsar som kan användas av både BHV, förskola och låntagare på biblioteket.

Framtidsfokus

- Utveckling av verksamhet kring Äppelhyllan

- Utbildning för bibliotekspersonalen inom Äppelhyllan och tillgänglighetsfrågor.
- Utveckling av Äppelhyllan på Degerhamns bibliotek.

Mångspråkslitteratur för barn

Arbetsgruppen för mångspråkslitteratur arbetar för att synliggöra och tillgängliggöra litteratur på andra språk än svenska.

Mångspråkslitteraturen ska vara synlig i biblioteket. Arbetsgruppen arbetar aktivt med att söka nya sätt att synliggöra litteratur på andra språk och skapa verksamhet kring dessa.

Arbetsgruppen tar fram statistik på de talade språken i kommunen och ser till att marknadsföringsmaterial finns på dessa språk. Detta görs i samband med planering av kommande verksamhetsår.

Biblioteken arbetar med att låna in litteratur från mångspråkscentralen i Stockholm för att kunna erbjuda en större bredd. Arbetet är kontinuerligt och biblioteken roterar böcker vi har på lån från mångspråkscentralen. En person är ansvarig för att se över depositionerna. Denna översikt sker var tredje månad på samtliga bibliotek. Genom det här arbetet kan biblioteken bredda utbudet och skapa rörelse på hyllorna.

Det finns ett etablerat samarbete med kommunens SFI-utbildning (svenska för invandrare) där biblioteken erbjuder språkcaféer för vuxna i bibliotekets lokaler. Bibliotekets personal håller i dessa tillfällen och en del av språkcaféerna inkluderar en sagostund på svenska. Då visar personalen upp barnböcker på flera språk och berättar om möjligheterna som finns att efterfråga litteratur på olika språk.

Via SFI-utbildningen har biblioteken en språkpraktikant som hjälper till med olika arbetsuppgifter på biblioteket. Syftet är att hjälpa en person som är ny i landet att börja använda det svenska språket. Biblioteken kan via språkpraktikanter få stöd till inköp och boktips på litteratur på olika språk.

Biblioteken lägger särskild vikt vid arbetet med minoritetsspråken och de språk som är vanligast i kommunen. Besökare ska veta att det är möjligt att önska litteratur på sitt modersmål och hur man går tillväga för att göra detta inköpsförslag.

Verksamhet

- Sagostunder på språkcafé.
- Bokpåsar på andra språk än svenska.
- Boktips på andra språk än svenska på bibliotekets sociala medier.

Framtidsfokus

- Sagostunder på andra språk än svenska.
- Språkpraktikanter på biblioteket kan ingå i arbetsgruppen och stödja arbetet med inköp och boktips på andra språk.

Uppsökande verksamhet för barn

Biblioteket ska verka läsfrämjande och språkfrämjande. Vi är därför inte låsta i bibliotekets lokaler. Biblioteket söker alltid efter nya arenor där verksamhet kan ta plats. Detta gör biblioteket både som enskild aktör men även i samarbete med andra.

Uppsökande arbetar biblioteken exempelvis med depåbibliotek. Det finns böcker utlånade på andra verksamheter där besökare kan läsa i olika väntrum. De aktuella platserna är barnhälsovården, öppna förskolan och folktandvården i Mörbylånga och Färjestaden.

Biblioteket besöker barnhälsovårdens föräldrautbildningar där bibliotekspersonal berättar om språkutveckling och vikten av högläsning för små barn.

Biblioteken har bokpåsar på förskolorna i kommunen som vårdnadshavare kan låna och lämna på förskolan. Detta för att göra det enkelt för vårdnadshavare och barn att låna böcker.

Under somrarna sätter biblioteket upp bokholkar på vissa kommunala stränder. Från dessa holkar kan barn låna böcker att läsa på stranden eller ta med sig hem och sedan lämna tillbaka i samma eller annan holk alternativt på biblioteket.

Arbetsgruppen har försökt hitta arenor där vi kan möta tonåringar där de är. Under hösten 2021 kommer det ske besök till fritidsgårdarna för att på det viset skapa en kontakt med tonåringar i kommunen samt planera för kommande verksamhetsår.

Arbetsgruppen för uppsökande verksamhet arbetar med att utveckla den uppsökande verksamheten på biblioteken och arbetar för att vara där barnen är.

Verksamhet

- Bokholkar.
- Bokpåsar till förskolor.
- Depåbibliotek.
- Besök på barnhälsovården.

Framtidsfokus

- Arbeta mer med pop up-verksamhet.
- Arbeta mer med bibliotekscyklarna.
- Utveckling av uppsökande verksamhet

HBtQ+

Genom den tilltänkta arbetsgruppen som fokuserar på HBtQ+ frågor och hur biblioteket ska bedriva en normkreativ verksamhet kan ett aktivt arbete med att säkerställa att miljön och att bibliotekspersonalen signalerar och står för ett bra bemötande och en välkomnande miljö ske. Arbetsgruppen ska särskilt arbeta med att synliggöra medier med fokus på HBtQ+. Och se till att biblioteken är en säker och inkluderande plats för alla.

Framtidsfokus

- Starta arbetsgrupp.
- Evenemang med HBtQ+ tema.
- Digital regnbågshylla där besökare enkelt kan hitta litteratur med HBtQ+ tema.
- HBtQ+ certifiering av biblioteket.
- Boktipsarafton med HBtQ+ tema
- Sagostund med Bland drakar och dragqueens

Biblioteksrummen

Arbetsgruppen för biblioteksrummen arbetar efter en arbetsplan som tagits fram under projektet *Alla barns bibliotek*.

Framtidsfokus

- Utveckla barnens rum på Mörbylånga bibliotek och Färjestadens bibliotek i samarbete med en barnkulturdesigner och utifrån utvecklingsmål som formuleras i rapporten: "Hur många får man max vara där? – Barnens fysiska rum på biblioteken – en rapport från projektet *Alla barns bibliotek*."

Arbetsbeskrivning

Mötesplats

Biblioteken i Mörbylånga kommun ska vara en naturlig mötesplats för alla barn. För att barn ska känna att biblioteket är en plats för dem behöver biblioteket kommunicera på ett sätt som är anpassat för barn och som är tillgängligt på barnavdelningarna.

Det finns utarbetade barnavdelningar på alla kommunens bibliotek. Här uppmuntras barn att mötas över ett pussel, en bok eller genom en aktivitet på biblioteket. Biblioteket strävar efter att vara en underhållande plats som inspirerar till nyfikenhet, kreativitet och initiativförmåga.

En del i att skapa en trygg plats för barn på biblioteket ligger i att få alla att känna sig välkomna. Detta uppnås genom ett gott bemötande, ett brett evenemangsutbud och anpassad informationsspridning. Biblioteket jobbar

med att litteraturen som exponeras också visar på den bredd av barn som bor i kommunen.

Det ska vara enkelt att hitta böcker på sitt modersmål samt anpassade media. Skyltningen i lokalen ska vara anpassad för barn, lätt att förstå och finnas på flera språk.

Framtidsfokus

- Utveckla mötesplatsen med fokus på barns möten.
- Arbeta medvetet med skyltning av media i rummet för att öka representation.

Informationsspridning

Barn konsumerar information på andra sätt än vad vuxna gör men vuxna är också informationsförmedlare till barn. Därför behöver biblioteket kommunicera i flera olika kanaler för att nå ut till målgruppen barn och vuxna i barns närhet.

I dagsläget sprids information om biblioteket och dess verksamhet i bibliotekets egna lokaler men också på Ölands köpstad, skolor och förskolor samt på öppna förskolan.

Bibliotekets digitala närvaro består av den egna hemsidan, ett Instagramkonto och ett Facebookkonto. I dagsläget läggs det mest upp sporadiska boktips och marknadsföring för evenemang. En enkätundersökning som genomfördes med elever i årskurs 7-9 på Skansensskolan i Mörbylånga visar att tonåringar använder sig av Instagram i något större utsträckning än Facebook (Se bilaga F) Genom en medvetenhet kring vilka målgrupper som finns på olika sociala medier så bör biblioteket anpassa innehållet.

Biblioteket har även en blogg, Barn- och ungdomsbloggen, där boktips läggs ut varje vecka för barn. Därifrån tas sedan boktips och används på Instagram och Facebook. Tipsen riktar sig till både barn och vuxna i barns närhet.

Informationen som biblioteket sprider ska präglas av ett användarperspektiv. Bibliotekspersonalen behöver vara medveten om att inte använda sig av förkortningar eller ord som är för interna. Informationen ska vara anpassad för den aktuella målgruppen. Om evenemanget riktar sig till ett barn i 10-årsåldern ska informationen kring evenemanget spegla detta.

Framtidsfokus

- Egen skyltplats för affischer och information på samtliga barnavdelningar.
- Skapa ett separat Instagram-konto där barn är den direkta målgruppen.
- En kommunikationsplan som tas fram av bibliotekets IT-bibliotekarie som förtydligar hur biblioteket ska arbeta med informationsspridning.

Samarbeten och samverkan

Biblioteken samverkar med kommunens öppna förskola och har gemensamma planeringsmöten för att tillsammans gå igenom nästa termins verksamhet. Genom gemensamma möten identifieras områden där vi kan arbeta tillsammans och skapa ett genomgående tänk kring hur de olika verksamheterna tar stöd av varandra.

Fritidsgårdarna i kommunen är ett sätt för biblioteket är nå barn där barnen redan är. Vi planerar verksamhet tillsammans.

Genom ett samarbete tillsammans med SFI genomförs sagostunder i samband med språkcaféerna som sker på biblioteken. Då kommer en barnbibliotekarie till språkcaféet och läser en saga för alla deltagare. Samtidigt visar biblioteket även på barnlitteratur på flera språk och att vissa sagor finns på två språk.

Biblioteket har en stående punkt där förskolepedagoger bjuds in att lyssna på en bokprovning. Där har bibliotekarierna samlat ihop deras favoriter från föregående års utgivning av bilderböcker.

Förskolorna har bokpåsar som barn och vårdnadshavare kan låna med sig hem direkt från förskolan. Biblioteket arbetar med att kunna erbjuda denna tjänst till alla kommunala förskolor.

Biblioteket har under loven aktiviteter tillsammans med kommunens kulturskola och 2021 kommer Läslovet att ha en dag där kulturskolan, fritidsgårdar och biblioteket samarbetar i en lokal med olika aktiviteter.

Biblioteken försöker samarbeta med samtliga andra kulturaktörer inom kommunen och söker alltid efter nya samarbetsytor i länet som helhet.

Kontakt har tagits med barnhälsovården för att föreslå ett samarbete där biblioteket besöker föräldragrupper och pratar språkutveckling och läsande. Planeras att starta upp till våren 2022.

Biblioteksutveckling Region Kalmar län arbetar med utveckling av länets folkbibliotek och är den sammanhållande länken i olika samarbeten. Biblioteken i Mörbylånga kommun deltar aktivt i olika samarbeten och nätverk, samt tar del av den fortbildning Biblioteksutveckling erbjuder.

Framtidsfokus

- Utöka samarbete med andra bibliotek i länet.
- Utöka samarbetet med kommunens förskolor och fritidsgårdar.
- Skapa samarbeten med lokala föreningar och daglig verksamhet.
- Etablera ett samarbete med ung kommunutvecklare.
- Skapa material tillsammans med logoped (bokpåsar för språkstörningar).
- Etablera ett samarbete med BHV för att nå ut till fler vårdnadshavare och barn i kommunen.

Kompetens

För att säkra upp att alla barn blir bemötta på ett bra sätt ska all bibliotekspersonal ha en grundnivå inom området barnkompetens.

Barnkompetens handlar om att kunna bemöta barnet på en bra nivå och att hjälpa barnet med frågor som hen har. Bibliotekspersonalen bemöter barn med respekt och tar alla frågor som kommer på allvar. Den här grundnivån ges delvis genom att barnbibliotekarierna varje vecka skickar ut samma boktips som de skickar ut till skolorna till samtlig bibliotekspersonal. Bibliotekschef har ansvar för att möjliggöra för bibliotekspersonalen att samtliga kan arbeta kontinuerligt med att hålla sin barnkompetens aktuell. Alla behöver inte vara specialiserade inom barnlitteratur men alla barn som besöker biblioteket ska bli bemötta på ett bra sätt och få hjälp med sina önskemål oavsett vem som står i informationsdisken.

Bibliotekspersonalen är närvarande i bibliotekslokalen med ett extra fokus på barnavdelningen för att sänka tröskeln för ett barn att gå fram och ställa en fråga.

Ett bra bemötande är individuellt och vi anpassar vårt bemötande efter barnet vi har framför oss. Det finns vissa saker vi alltid kan förhålla oss till:

- Alltid hälsa när barnet kommer in till biblioteket.
- Talar till barnet och inte bara till en vuxen medföljande.
- Informationsdisken sänks till barnets nivå.

Framtidsfokus

- Utbildning inom kompetens kring kommunikation med barn.
- Barnkompetens för all bibliotekspersonal.
- Ha barnbibliotekarier som arbetar riktat med bara barnverksamhet, utveckling och kompetens.
- Delta aktivt i nätverk och vid fortbildning som Biblioteksutveckling Region Kalmar län samordnar.

Tillgänglighet

Biblioteken i Mörbylånga kommun ska vara tillgängligt för alla barn. För att uppnå detta behöver personalen arbeta aktivt med att se till att bibliotekets miljö och evenemang är tillgängliga.

Personalen på biblioteken är medvetna om att alla besökare är unika och att ett anpassat bemötande är viktigt.

Personalen är utåtriktad och lyhörd för vad en låntagare behöver för hjälp. Det kan gälla saker som att hjälpa en rullstolsburen person nå en bok på en hög hylla eller att hitta en bok med tecken som stöd. Genom att röra sig i lokalerna och se till att ha en aktiv närvaro på barnavdelningarna kombinerat med ett trevligt bemötande och att hälsa alla besökare välkomna skapar vi en miljö där det är enkelt att hitta bibliotekspersonal och be om hjälp.

All bibliotekspersonal har sin namnskylt placerad synligt för att besökare enkelt ska kunna identifiera vem som arbetar på biblioteket.

Vid evenemang som kräver material som pennor, saxar och liknande ska det finnas anpassat material på plats. Detta står alltid framme direkt vid start av evenemanget.

Biblioteken arbetar med en checklista för tillgängliga evenemang. Inför varje evenemang går bibliotekarien/bibliotekarierna igenom checklistan och dokumenterar på vilka sätt evenemanget är tillgängligt. Då kan bibliotekspersonalen identifiera möjligheter till att anpassa evenemanget och göra det än mer tillgängligt.

Genom att dokumentera och spara checklistor kan arbetsgruppen för barnverksamheten se vilka anpassningar som behöver arbetas mer med inför kommande evenemang. Alla evenemang kan inte vara anpassade för alla men under ett verksamhetsår ska biblioteket ha en bredd av evenemang så att det finns något för alla.

När bibliotekspersonalen börjar planera evenemang ska tidigare checklistor gås igenom för att identifiera utvecklingsområden. Exempelvis om biblioteket inte har erbjudit något evenemang som är tillgängligt för barn med synnedsättning så behöver bibliotekspersonalen prioritera den sortens evenemang i kommande planering.

Biblioteken har ett dokument som finns uppladdat på bibliotekets hemsida för förberedelse inför besök. Detta dokument kan användas av besökare som vill gå igenom vad man kan göra på biblioteket och hur det ser ut där innan själva besöket. Det finns en sådan guide per bibliotek.

Se BILAGA ”Checklista för tillgängliga evenemang”.
Se BILAGA ”Förberedelse inför besök”

Framtidsfokus

- Utbildning för samtlig personal om kognitiv och fysisk tillgänglighet.
- Fyll i bilagan ”Förberedelse inför besök” dokumentet för Färjestadens och Mörbylångas bibliotek efter renovering
- Arbeta in användande av bildstöd under evenemang.

Evenemang

Evenemangsutbudet som biblioteket erbjuder ska vara underhållande och inspirera till nyfikenhet, kreativitet och initiativförmåga. Biblioteket riktar sig till kommunens alla barn och utbudet ska reflektera detta. Det sker ett aktivt arbete med att ha ett evenemangsutbud som är brett och speglar mångfald. Detta görs genom kontinuerlig diskussion i de olika arbetsgrupperna samt i programgruppen.

Biblioteket arbetar med att dokumentera vilka evenemang som genomförts och ifall dessa har tillgänglighetsanpassats. På det här viset skapas en

överblick över utbudet och kan säkerställa att biblioteket under ett verksamhetsår har verksamhet som är anpassad för alla.

Det är viktigt att bibliotekspersonalen under planering av evenemang funderar över vilka målgrupper biblioteket riktar sig till och ser till att vi har evenemang som speglar detta.

Denna dokumentation hjälper biblioteket också att se ifall den mångfalden som vi eftersträvar erbjuds.

Vid evenemang som bibliotekspersonal själva håller i görs medvetna val kring vilken litteratur som presenteras/läses. Detta för att visa upp en mångfald i litteraturens berättelse och personer som litteraturen skildrar.

Se BILAGA ”Checklista för tillgängliga evenemang”.

Framtidsfokus

- Se över utbudet av evenemang.

Delaktighet

Barn har enligt Barnkonventionen rätt att vara delaktiga i frågor som rör dem och arbetet som biblioteken i Mörbylånga kommun driver ska genomsyras av en vilja att arbeta tillsammans med barnen i kommunen. Biblioteket arbetar därför på olika sätt för att säkerställa att barnen i kommunen vet att de kan påverka vilka medier som finns och vilka evenemang som genomförs på biblioteket och att barnen ges verktyg för att kunna göra detta. På biblioteket ska all personal ha grundläggande barnkompetens och alla barn som kommer in på biblioteket möts med respekt och deras önskemål och behov tas på allvar.

På hemsidan finns en lista med fokus på Barnkonventionen med tillhörande information om barns rättigheter. Här finns boktips för att prata om Barnkonventionen med barn.

Biblioteket vill att barn ska vara delaktiga i alla delar av verksamheten, även under pågående evenemang ska barn kunna påverka vilken riktning evenemanget tar i den mån det är möjligt. Detta blir mest relevant i workshops som biblioteket håller i själva. Personalen försöker i den mån det är möjligt att följa barnens kreativa process. Om workshopen från början skulle handla om att bygga en robot men ett barn verkligen vill bygga en björn så kan man försöka väva in roboten i en historia med björnen. Barnets idé blir då en del av processen och biblioteket uppmuntrar den egna kreativiteten och fria tanken.

Inför förändringar som rör barn ska biblioteket involvera barn tidigt i processen genom antingen fokusgrupper, enkäter eller intervjuer. Detta för att säkerställa att barn kommer till tals i beslut som rör dem. Genom att

involvera barn i beslut som rör dem skapas bibliotek utformat tillsammans med och för barn.

Utöver detta arbetar biblioteket kontinuerligt med följande insatser för att öka barns delaktighet:

Personalen är lyhörd för vad barn säger och uttrycker i rummet, inte bara det som sägs direkt till bibliotekarierna.

Frågedokumentet. Varje gång ett barn kommer fram till informationsdisken och ställer en fråga, som exempelvis ”var finns alla spännande böcker?” noterar bibliotekarierna frågan i ”Frågedokumentet” som finns i den gemensamma datorkatalogen. Genom att dokumentera vad barn frågar om kan utvecklingsområden identifieras och biblioteket får vetskap om vad barnen önskar även om de inte berättar det rakt ut. Ifall biblioteket ofta får frågan om var de spännande böckerna finns så kanske en förändring som tydliggör var barnet ska leta behöver göras. Arbetsgruppen för barnverksamhet går på sina möten igenom dessa dokument och ser över om det finns återkommande frågor och vilka åtgärder som behöver tas för att lösa dessa.

Varje år frågar biblioteket kommunens skolor om vi kan skicka ut enkäter till åk 3-6 och åk 7-9. På det viset får fler barn möjlighet att tycka till om folkbiblioteken i kommunen. Arbetsgruppen för barnverksamhet utgår från en enkätstomme men lägger till frågor som är relevanta för just det året. Ansvaret för att skicka ut enkäterna är arbetsgruppen för barnverksamhet. Tillsammans med övriga bibliotekarier som arbetar med fokus på barn tar de fram de frågor som är nya för det årets enkät.

Framtidsfokus

- Anlita barn som testläsare. Barn får förtur till nya böcker och läser och recenserar böckerna till barn-och ungdomsbloggen och till sociala medier.
- Biblioteksråd där barn deltar. Samarbeta med skolbibliotekarierna.

Barnkonsekvensanalys

”Artikel 3, barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn.”

I enlighet med artikel 3 i barnkonventionen ska en barnkonsekvensanalys göras inför beslut som rör barn. I väntan på att Mörbylånga kommun tar fram en mall för en barnkonsekvensanalys använder sig biblioteket av en risk- och konsekvensanalys som används vid vanliga förändringar men lägger till ett barnperspektiv.

Uppföljning

En gång per år utvärderar bibliotekspersonalen handlingsplanen och gör relevanta justeringar. Detta för att biblioteket alltid ska ha en aktuell

handlingsplan som är anpassad efter de mål som biblioteket jobbar mot. I januari görs en utvärdering av all verksamhet som pågått under året. Under sommaren så genomförs en halvårsavstämning. Under halvårsavstämningen går arbetsgruppen för barnverksamhet igenom den verksamhet som skett och ser över besöksantal, åsiktsdokumentet och observationer som personalen gjort under evenemang. Personalen kan sedan justera hur de genomför resterande verksamhet under det kommande halvåret.

Arbetsgruppen för barnverksamhet går igenom målen och aktiviteter som är formulerade i handlingsplanen. De går igenom en aktivitet i taget med stöd av följande frågor:

- Är målet fortfarande relevant?
- Har aktiviteten genomförts som planerat?
- Gav aktiviteten önskad effekt?
- Vilka nya insikter och lärdomar har arbetet lett till?
- Vilka nya utvecklingsområden har identifierats?
- Har arbetet lett till andra positiva effekter än de avsedda?

Utöver detta går arbetsgruppen för barnverksamhet igenom de sparade checklistorna för tillgängliga evenemang och ser över hur tillgängligheten har sett ut i den verksamhet biblioteket har erbjudit under det gångna året och vilka justeringar vi kan behöva ha i åtanke inför nästa år.

Baserat på svaren på frågorna och checklistorna kan arbetsgruppen för barnverksamhet tillsammans med bibliotekschef och övriga barnbibliotekarier göra justeringar i handlingsplanen för kommande verksamhetsår.

Bilagor

- Bilaga A Tillgängliga evenemang (intern)
- Bilaga B Tillgängliga evenemang (Extern)
- Bilaga C Förberedelse inför besök
- Bilaga D Mall frågedokument
- Bilaga E Enkätstomme åk 3-6
- Bilaga F Enkätstomme åk 7-9
- Bilaga G Enkät svar